

NOTAT

Øget transparens og effektivitet ved behandling af konkursboer – Finansrådets anbefalinger til bankerne

1. september 2016

Generelt har Finansrådets medlemmer et godt samarbejde med kuratorerne om afvikling af konkursboer. Bankerne oplever dog, at det kan være svært at vurdere kuratorernes salær – særligt i mellemstore og store konkursboer, hvor det endelige boregnskab først foreligger adskillige år efter konkursdekretets afsigelse.

Kontakt Thomas Krarup
Direkte +45 3370 1078
tkr@finansraadet.dk

Finansrådet nedsatte i foråret 2015 en arbejdsgruppe bestående af jurister og kreditfolk fra de tre største danske banker samt repræsentanter fra Lokale Pengeinstitutter og Finansrådet. Arbejdsgruppens mandat var at drøfte udfordringerne forbundet med den nuværende ordning og at komme med løsningsforslag til Finansrådets juridiske udvalg, hvor medlemskredsen er bredt repræsenteret.

Journalnr. 333/03
Dok. nr. 555210-v1

Finansrådet ønsker overordnet at fremme tre principper for konkursbehandlingen og kurators varetagelse af kreditorenes og panthavernes interesser:

- Transparens og inddragelse af kreditorerne
- Effektivitet
- Omkostningsbevidsthed

Arbejdsgruppen har udarbejdet fire konkrete anbefalinger, som skal understøtte de tre principper. Finansrådets anbefalinger til bankerne er følgende:

1. Anvend budgetmodellen
2. Digital kommunikation med kurator
3. Begræns brugen af kurateller
4. Effektiv tvangsauktion over og administration af fast ejendom

De fire anbefalinger, som uddybes i det følgende, er godkendt af Finansrådets juridiske udvalg og har inden offentliggørelsen været drøftet med kuratorer og andre interessenter.

Finansrådet står til rådighed for spørgsmål vedrørende den praktiske implementering af anbefalingerne i de konkrete konkursboer og vil efter en toårig periode evaluere, hvilken værdi anbefalingerne har skabt for kreditorerne.

1. Anvend budgetmodellen

Side 2

ANBEFALING: Bankerne bør konkret anvende en proaktiv model for dialog og forventningsafstemning med kurator gennem bankernes aktive deltagelse i kreditorudvalg.

Journalnr. 333/03

Dok. nr. 555210-v1

Inden for konkurslovens rammer får kreditorerne først indsigt i kurators tidsforbrug, når arbejdet er udført. Der er imidlertid behov for en større grad af dialog mellem kurator og kreditorerne og en forudgående forventningsafstemning, inden kurator påbegynder ressourcerelevende opgaver.

En sådan forventningsafstemning kan ske ved anvendelse af en budgetmodel, hvor kurator på et tidligt tidspunkt i bobehandlingen inddrager de væsentligste kreditorer i påtænkte arbejdsopgaver. Herved vil kreditorerne have mulighed for at vurdere kurators ressourcedisponering, og der kan indledes en dialog om omkostningerne til bobehandlingen, inden timerne er brugt.

For at gøre budgetmodellen operationel og minimere administrative byrder forbundet med at skulle inddrage samtlige kreditorer udøves budgetmodellen i praksis gennem brug af de eksisterende regler i konkursloven om kreditorudvalg. Tilsynet med kurator ligger dog ultimativt hos skifteretten.

Budgetmodellen stiller krav om, at kurator på et relativt tidligt tidspunkt inddrager kreditorerne og giver forholdsvis detaljerede oplysninger og estimater for kommende opgaver. Modellen indebærer ligeledes, at bankerne deltager i kreditorudvalget, og at medlemmerne i kreditorudvalget forholder sig aktivt til kurators budget, således at drøftelser om kurators ressourcedisponering tages på forhånd og i forbindelse med acontoafregning af afsluttede opgaver.

Kort om konkurslovens regler om kreditorudvalg

Kreditorudvalgets rolle ifølge konkursloven er at føre kontrol med og rådgive kurator. Udvalget deltager derimod ikke i den egentlige boadministration.

Kreditorudvalgets kontrolfunktion indebærer, at kurator skal underrette udvalget om alle vigtige dispositioner samt underrette udvalget om påtænkte, særligt væsentlige dispositioner, medmindre disse ikke kan udsættes uden skade for boet, jf. KL § 110, stk. 3. Kreditorudvalget kan endvidere afkræve kurator oplysninger om boets forhold, jf. KL § 125, stk. 6.

Kreditorudvalgets eneste sanktionsmulighed over for kurator består i, at ethvert medlem af kreditorudvalget kan begære indkaldelse til skiftesamling, jf. KL § 118, stk. 1. Udvalget kan således ikke binde kurator retligt. Derimod kan skiftesamlingen træffe bindende beslutninger, såfremt mindst en tredjedel af de stemmeberettigede kreditorer er repræsenteret, jf. KL § 119, stk. 2. KL § 239, stk. 4, giver skifteretten hjemmel til at tillægge kreditorudvalgets medlemmer vederlag efter indstilling fra kurator.

Budgetmodellen i praksis

Finansrådets medlemmer (og tillige andre kreditorer) vil kunne anvende budgetmodellen på konkursboer, hvor kreditor konkret vurderer, at de påkrævede ressourcer fra kreditors side forbundet med anvendelse af budgetmodellen står mål med kreditors interesse i dividenden. Det vil således typisk være mellemstore og store konkursboer, hvor aktiverne ikke i al væsentlighed er pantsat, at budgetmodellen vil være relevant for bankerne.

Journalnr. 333/03

Dok. nr. 555210-v1

I sådanne konkursboer vil banken i forbindelse med afsigelsen af dekretet (eller på et senere tidspunkt i bobehandlingen) begære et kreditorudvalg nedsat og indstille en repræsentant som medlem af kreditorudvalget¹. Repræsentanten bør som udgangspunkt være en af bankens medarbejdere frem for eksempelvis en ekstern advokat. Samtidig vil banken meddele kurator, at banken ønsker at anvende budgetmodellen i det pågældende konkursbo.

Det vil være hensigtsmæssigt, såfremt andre kreditorer, herunder mindretalskreditorerne, også udpeger repræsentanter til kreditorudvalget. Hvis mindretalskreditorerne ikke indstiller en repræsentant af egen drift, kan kurator eventuelt skriftligt opfordre hertil.

Kurator skal herefter hurtigst muligt fremlægge et budget for kreditorudvalget over påtænkte opgaver (herunder med estimeret brutto- og nettoværdi samt omkostninger forbundet med de enkelte opgaver), som kreditorudvalget kan godkende eller afvise. Betragtninger om inhabilitet vil konkret kunne medføre, at et medlem af kreditorudvalget ikke får adgang til at godkende eller afvise en opgave (f.eks. bør en kreditor ikke afgøre spørgsmål om anlæg af en omstødsessag mod sig selv), jf. KL § 238, stk. 1.

Hvis kreditorudvalget vurderer, at kurator ikke skal udføre en påtænkt opgave, bør kurator følge indstillingen. Dette gælder dog ikke opgaver, som kurator ifølge konkursloven er forpligtet til at udføre, herunder omstødsundersøgelser, indstilling om konkurskarantæne samt undersøgelser af eventuelle strafbare handlinger. Sådanne obligatoriske opgaver bør imidlertid fremgå af budgettet.

Beslutningsreferater fra møder i kreditorudvalget kan løbende sendes til skifteretten til orientering, og uenigheder mellem kreditorudvalget og kurator kan i sidste ende håndteres ved en skiftesamling.

Kurators budget opdateres løbende; f.eks. i forbindelse med den halvårige udsendelse af redegørelser i henhold til KL § 125, stk. 4, men også hvis budgettet forinden ændrer sig væsentligt. Herved får kreditorudvalget også løbende mulighed for at godkende eller afvise opgaver, som kurator påtæn-

---

¹ En praktisk udfordring kan være de konkursboer, hvor banken ikke er til stede ved dekretets afsigelse og derfor ikke får indflydelse på skifterettens udpegning af kurator. Såfremt banken efterfølgende anmoder om at anvende budgetmodellen, men den udnævnte kurator ikke ønsker at medvirke hertil, kan banken eventuelt begære kuratorvalg inden 3 uger efter bekendtgørelsen om konkurs, jf. KL § 108, stk. 2. Herefter vil bankens muligheder for at få udskiftet kurator være yderst begrænsede.

ker at udføre. Kreditorudvalget bør i øvrigt informeres, hvis budgettet ser ud til at blive overskredet, og kurator må anføre en saglig begrundelse for afvigelser. Større overskridelser af budgettet (10-15 pct.) bør på forhånd forelægges kreditorudvalget til godkendelse.

I forbindelse med opdateringen af budgettet vil kurator skulle redegøre for, hvor meget tid der er forbrugt på de forskellige bobehandlingsopgaver. Kurator bør ligeledes oplyse, hvilke enkeltstående opgaver der er afsluttet i indeværende periode, og hvad det samlede tidsforbrug med afsluttede opgaver har været fordelt på medarbejderkategorier, samt hvilken betydning udførelsen af opgaven har haft for dividenden. Det vil være hensigtsmæssigt, såfremt kurator samtidig anmoder om acontoafregning af tidsforbruget for de afsluttede opgaver samtidig med redegørelsen, således at eventuelle indsigelser fra kreditorerne kan behandles i umiddelbar forlængelse af opgavens udførelse, jf. nærmere om acontoafregning nedenfor.

Et eksempel på oplysninger fra kurator til kreditorudvalget omfattet af budgetmodellen fremgår af **bilag 1** nedenfor.

Budgetmodellen vil understøtte princippet om transparens og inddragelse af kreditorerne, ligesom kreditorernes mulighed for at vurdere potentialet for påtænkte opgaver sammenholdt med de estimerede omkostninger vil fremhæve behovet for omkostningsbevidsthed hos kurator. Endvidere søger kravene om specificerede oplysninger om ressourceforbruget fordelt på medarbejderkategorier og afsluttede opgavens betydning for dividenden at fremme princippet om effektivitet i bobehandlingen.

Øget brug af acontoafregning ved anvendelse af budgetmodellen

Som en del af budgetmodellen vil det bidrage til at skabe større transparens, såfremt skifteretterne ved afslutningen af større enkeltstående bobehandlingsopgaver tillader kurator at foretage acontoafregning. I meget omfattende boer kan acontoafregningens nærmere omfang bero på en konkret aftale mellem kurator og kreditorudvalget.

Afregning af forbrugt tid for afsluttede opgaver kan således ske ved kurators opdatering af budgettet til kreditorudvalget eller eventuelt hvert halve år i forbindelse med kurators udsendelse af redegørelser til kreditorerne i henhold til KL § 125, stk. 4. Herved vil kreditorernes indsigt i kurators arbejde være mere præsent, og det vil derfor blive lettere for kreditorer og skifteretten at forholde sig til kurators tidsforbrug på de enkeltstående opgaver. Acontoafregning understøtter således transparensen.

Endvidere bør anvendelse af budgetmodellen lette skifterettens arbejde forbundet med konkursboet, idet skifteretten løbende modtager beslutningsreferater fra møder i kreditorudvalget, og da det i praksis vil fremgå af kurators acontoafregning, hvorvidt kreditorudvalget har tilsluttet sig det indstillede honorar.

2. Digital kommunikation med kurator

Side 5

ANBEFALING: Bankerne bør acceptere og opfordre til, at al kommunikation mellem kurator og kreditorer digitaliseres.

Journalnr. 333/03

Dok. nr. 555210-v1

Generelt forudsætter konkursloven, at kurator i vidt omfang kommunikerer med kreditorerne og skifteretten via almindelig post. Enkelte steder kræver loven, at kurators meddelelser sendes med anbefalet brev "eller på anden betryggende måde", jf. eksempelvis om indstillinger til afvisning af anmeldte krav i KL § 131, stk. 3.

Konkurslovens ordlyd afspejler således ikke, at e-mail og anden elektronisk kommunikation i mange andre sammenhænge har erstattet fysisk post.

En digitalisering af konkursbehandlingen, herunder elektronisk udsendelse af redegørelser i henhold til KL § 125, indstillingsbreve og kreditorinformation i øvrigt, vil begrænse omkostninger til udsendelse af post, som i større konkursboer med mange kreditorer kan udgøre betydelige beløb.

Hensynet til bevissikring, som visse af konkurslovens bestemmelser afspejler, er ikke længere relevant, når afsendelsen af e-mails let kan dokumenteres, og eventuelle øvrige beskyttelseshensyn kan ikke begrunde, at de utidssvarende krav til kommunikationen fastholdes.

En modernisering af kreditorinformationen vil også følge den generelle udvikling i domsstolssystemet, hvor digital kommunikation i stigende omfang erstatter brugen af almindelig post og anbefalede breve.

Finansrådet vurderer, at en digitalisering af kurators kommunikation med kreditorerne og skifteretterne i høj grad vil understøtte princippet om effektivitet. Finansrådet opfordrer derfor til, at digital kommunikation sidestilles med fysisk post, og at kreditorerne bør acceptere at modtage kurators meddelelser digitalt.

3. Begræns brugen af kurateller

Side 6

ANBEFALING: Hovedreglen bør være én kurator, og kurateller må forbeholdes de største og mest komplekse konkursboer.

Journalnr. 333/03

Dok. nr. 555210-v1

Det rummer særlige udfordringer at gennemskue kuratorsalærer, når der er udpeget flere kuratorer i samme konkursbo (såkaldte kurateller). Samtidig indebærer udpegning af kurateller en risiko for, at kuratorerne udfører dobbeltarbejde, ligesom der i kurateller vil blive brugt tid på at koordinere arbejdsfordelingen.

Disse konsekvenser af udpegningen af flere kuratorer kan påvirke kreditorernes udsigt til dividende negativt, uden at der ses at være noget vundet for kreditorerne ved etablering af sådanne kurateller.

Det er derfor Finansrådets anbefaling, at brugen af kurateller bør begrænses til de største og mest komplekse konkursboer, samt at der som en helt klar hovedregel ikke bør udnævnes mere end højst to kuratorer i et konkursbo. Dette vil understøtte principperne om effektivitet og omkostningsbevidsthed.

Herudover bør kreditorerne for at fremme princippet om transparens få indsigt i kuratellernes aftaler om arbejds- og salærfordelingen.

Endvidere bør kurators habilitetsproblemer ikke håndteres ved at udpege et kuratel, men i stedet ved udpegning af en ad hoc-kurator med klart afgrænsede opgaver. Dette indebærer, at kreditorerne accepterer, at mindre inhabilitetsbetænkeligheder ikke bør håndteres ved at udpege flere kuratorer. Ved mere fremtrædende inhabilitetsproblemstillinger bør kreditorerne acceptere at stemme på en anden end deres foretrukne kurator.

4. Effektiv tvangsauktion over og administration af fast ejendom

Side 7

ANBEFALING: Bankerne bør være opmærksomme på, at salæret for tvangsauktion over konkursboets faste ejendomme fastsættes i overensstemmelse med retspraksis, og at der ikke udføres ejendomsadministration af kurator, når konkursboet har antaget en administrator.

Journalnr. 333/03

Dok. nr. 555210-v1

Når kurator har begæret tvangsauktion over en fast ejendom, som tilhører konkursboet, fastsætter fogedretten salæret under hensyn til sagens beskaffenhed og omfanget af arbejdet, jf. retsplejelovens § 582. Den Danske Dommerforening har udsendt vejledende takster for honorarer til advokater og sagkyndige. Som eksempler på tilfælde, hvor en forhøjelse af salæret i forhold til de vejledende takster kan være rimelig, nævnes auktioner over udlejningsejendomme, landbrugsejendomme, industriejendomme eller ejendomme, hvor der i øvrigt er komplicerede retsforhold.

I UfR 2009.2048Ø blev det takstmæssige rekvirentsalær således forhøjet med 50 pct., da der var tale om en udlejningsejendom med 17 lejemål. I UfR 2010.1452Ø fandt landsretten dog ikke, at kurators tvangsauktion over en udlejningsejendom med 91 lejemål indebar merarbejde af et sådant omfang, at der ikke i det takstmæssige salær kunne anses at være dækning for såvel det udførte arbejde som det med arbejdet forbundne ansvar. I UfR 2010.1450Ø havde fogedretten godkendt en forhøjelse på 50 pct. af kurators takstmæssige auktionsrekvirentsalær vedrørende en udlejningsejendom, men landsretten godkendte alene en forhøjelse på 25 pct., idet retten blandt andet ud fra det anvendte timeforbrug lagde til grund, at der havde været tale om et betydeligt merarbejde.

Bankerne har hidtil oplevet, at nogle kuratorer med henvisning til ovennævnte kendelse i UfR 2009.2048Ø ofte gør gældende, at rekvirentshonoraret bør forhøjes med 50 pct. i forhold til de vejledende takster, alene fordi der er tale om en udlejningsejendom. Der tages i sådanne tilfælde ikke højde for, om de konkrete forhold vedrørende ejendommen berettiger en forhøjelse af salæret, selvom dette følger af retspraksis.

Bankerne har endvidere konkrete erfaringer med, at kuratorer opkræver et honorar for administration af boets faste ejendomme, på trods af at der er antaget en professionel administrator til at varetage opgaven, som tillige modtager et administrationshonorar. Denne praksis udgør ikke en effektiv bobehandling, idet den samme udgift herved afholdes flere gange af pant haverne. Der kan dog være særlige tilfælde, hvor kurators merarbejde efter en konkret redegørelse kan indgå i honorargrundlaget.

Finansrådet anbefaler, at bankerne er opmærksomme på ovennævnte problemstillinger under behandlingen af konkursboer.

Bilag 1: Eksempel på oplysninger i en budgetmodel

Side 8

Anbefaling nr. 1 om anvendelse af budgetmodellen vil indebære, at kurator ikke blot orienterer bagudrettet om bobehandlingen, men også inddrager kreditorudvalget i fremtidige opgaver og estimerer ressourceforbruget forbundet hermed samt brutto- og nettoværdien for boet. Endvidere vil kurator løbende skulle følge op på tidligere estimater over for kreditorudvalget og afregne afsluttede opgaver. Den konkrete rapportering bør fastlægges ud fra de konkrete omstændigheder i det enkelte konkursbo.

Journalnr. 333/03

Dok. nr. 555210-v1

Et eksempel på oplysninger omfattet af budgetmodellen kan være:

Budget for bobehandlingen og for kommende påtænkte opgaver

- Et samlet estimat over forventede omkostninger forbundet med behandlingen af konkursboet
- En kort beskrivelse af væsentlige (defineres i det konkrete bo), enkeltstående opgaver, som kurator påtænker at udføre, herunder:
  - o Den forventede bruttotilførsel af midler til konkursmassen, som udførelse af opgaven kan føre til
  - o Et estimat over det samlede beløb, som kurator forventer, at udførelsen af opgaven vil koste, herunder hvor meget tid og eventuelt andre ressourcer (f.eks. retsafgift, omkostninger til tredjemand mv.) kurator forventer at bruge på opgaven
  - o Et estimat over nettoværdien af opgaven
  - o En vurdering af sandsynligheden for et positivt resultat, som f.eks. tager højde for procesrisiko og debitors betalingsevne
- En rimelig frist for kreditorudvalgets bemærkninger til budgettet

Status for igangværende budgetterede opgaver

- En opfølgning på de opgaver, som kurator tidligere har budgetteret
- Timeforbrug siden seneste opfølgning
- Det totale tidsforbrug på den pågældende opgave
- Eventuelt en opdatering af det tidligere anførte budget

Afsluttede opgaver siden seneste budgetopfølgning

- En kort redegørelse af opgavens udførelse og resultat, herunder hvilken tilførsel af midler til konkursmassen opgaven har indebåret
- Kurators samlede timeforbrug på opgaven udspecificeret på medarbejderkategorier
- Eventuelle yderligere omkostninger forbundet med opgaven
- Tid medgået til udarbejdelse af salærindstilling
- Kurators indstillede salær for opgavens udførelse
- Opgavens samlede betydning for den forventede dividende under forudsætning af godkendt salær